

Anti-Pestprotocol obs Meester Vos

Anti-Pestprotocol obs Meester Vos

Inleiding

Het team van o.b.s. Meester de Vos vindt het van belang dat kinderen zich veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Het komt voor dat kinderen zich onveilig voelen, omdat zij gepest worden. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus willen aanpakken.

Met dit anti-pestprotocol hopen wij samen met de leerlingen en ouders een positieve en effectieve bijdrage te kunnen leveren aan het voorkomen en bestrijden van pestgedrag.

Achtergrondinformatie

Plagen en pesten, wat is daar het verschil tussen?

Iemand op het schoolplein een stevige duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om echt pestgedrag.

We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat doorgaans, door de betrokkenen niet als dreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is sprake van een pedagogische waarde: Door elkaar eens uit te dagen leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan.

Pesten is wel bedreigend. Het gebeurt iedere dag weer, kan soms een jaar of langer achter elkaar voorkomen. Bij pesten wordt een slachtoffer uitgezocht om de baas over te spelen. De pestkop misbruikt zijn macht: het slachtoffer wordt geslagen, uitgescholden, vernederd, gekleineerd. Vaak is er een groepje kinderen dat meedoet met de pestkop, dit zijn de meelopers. Naast deze openlijke vormen van pesten komen ook vormen van pesten voor die niet zichtbaar zijn. Bijvoorbeeld als een kind altijd wordt buitengesloten, nooit ergens aan mee mag doen, op geen enkel feestje wordt uitgenodigd.

Je hebt grofweg twee vormen van pesten¹:

1. Direct pesten:

- Slaan, vechten duwen en aan de haren trekken.
- Schelden en uitlachen.
- Chanteren.
- Macht uitoefenen over diegene die wordt gepest.
- Materiële zaken kapot maken of verstoppen.

2. Indirect pesten:

- Iemand buiten sluiten.
- Fluisteren en roddelen.
- Niet praten met iemand.
- Uitsluiten van activiteiten. Bijvoorbeeld sporten.

Preventieve aanpak

Ons gehele aanbod op sociaal-emotionele ontwikkeling is gericht op het creëren van een veilig pedagogisch klimaat.

Specifieke voorbeelden

- het bespreken van gedragsregels in samenspraak met de groep aan het begin van elk schooljaar (de Gouden weken en de algemeen geldende regels).
- Indien de leerkracht daar aanleiding toe vindt, besteedt hij of zij expliciet aandacht aan de gedragsregels en/of het onderwerp plagen en pesten, het aanbod binnen de blokken wordt hier op aan gepast.
- Het programma "Rots en Water", dat deel uitmaakt van ons aanbod.

¹ Het laatste gedeelte van dit protocol richt zich op cyberpesten.

Het Anti-pestprotocol

Het anti-pestprotocol vormt de handleiding voor de leerkrachten en alle andere betrokkenen bij de school. Om het probleem van pesten goed aan te pakken, zijn de volgende basisvoorwaarden van toepassing:

- Alle teamleden kunnen onderscheid maken tussen pesten en plagen en zijn in staat pesten te signaleren.
- Alle teamleden zijn bekend met ons anti-pestprotocol.
- Alle teamleden zijn zich bewust van hun rol en stellen zich laagdrempelig op, zodat leerlingen durven te melden.
- Alle teamleden zijn alert op de manier waarop de leerlingen met elkaar omgaan.
- Alle teamleden nemen duidelijk stelling wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Hoe te handelen in situaties, waarin pestgedrag wordt gesignaleerd.

Wanneer er sprake is van incidenteel pestgedrag binnen een groep, wordt dat in de groep besproken door de leerkracht. Van deze incidenten en gesprekken wordt een registratie gemaakt in Parnassys.

Mocht er een pest-incident zijn tussen leerlingen van verschillende groepen dan wordt het incident en de regels met deze leerlingen besproken onder leiding van beide leerkrachten.

Bij herhaaldelijk pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met de leerling(en) die pest(en). De leerkracht moet wederom een verslag maken in Parnassys.

Bij een volgende melding worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek. Leerkracht(en) en ouders moeten in goed overleg samenwerken aan een bevredigende oplossing. Aan het einde van dit gesprek worden de afspraken met de ouders en de leerling doorgesproken en vastgelegd in een verslag. De ouders van het gepeste kind worden uitgenodigd voor een gesprek om hen in te lichten over de gemaakte afspraken en de eventuele sancties.

De ouders en de intern begeleider krijgen een kopie van dit verslag voorzien van een handtekening van de ouders en de pester.

Mocht deze stap niet de gewenste uitwerking hebben, dan wordt de directie betrokken en zal de directie het gesprek aangaan.

Uiteindelijk kan wanneer deze laatstgenoemde stap geen invloed heeft op het ongewenste gedrag, dan kan er over worden gegaan naar schorsing en wellicht verwijdering.

Informatie delen.

De directie en de groepen die samen buitenspelen worden op de hoogte gesteld van pestgedrag door de leerkracht van de groep waarin het pestgedrag heeft plaatsgevonden. Iedereen is dan betrokken en op de hoogte van wat is voorgevallen en kan de betreffende leerkracht helpen met het in de gaten houden van de leerlingen om wie het gaat. Als het probleem zich toch blijft herhalen, meldt de leerkracht dit aan de intern begeleider. Deze bepaalt hoe nu te handelen en wanneer over te gaan naar de volgende stap.

De belangrijkste regel van ons anti-pestprotocol:

Binnen onze school zijn er algemene regels die basis vormen van het handelen van alle betrokken binnen ons gebouw.

Het is de taak van de leerkracht om aan de hand van deze regels, de leerlingen te laten beseffen:

- We lossen problemen samen op.
- Als we een meningsverschil hebben, praten we erover.
- Als ons probleem te groot is, schakelen we de leerkracht in.
- We vermijden spelletjes waarbij we elkaar pijn kunnen doen.
- We kunnen erop vertrouwen dat er niemand aan onze spullen komt.
- Als we ons onveilig voelen zeggen we dat tegen de leerkracht.

Stappenplan aanpak van ruzies en pesten voor de leerling.

In alle groepen worden (in ieder geval aan het begin van het schooljaar tijdens de “Gouden Weken”) de volgende

stappen uitgelegd, zodat leerlingen weten hoe te handelen bij ruzies en pesten en er een doorgaande lijn is.

1. Je zegt “ Stop, hou op, ik vind het vervelend dat je.....
 2. Je probeert er eerst zelf (samen) uit te komen.
 3. Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt gaat deze leerling naar de leerkracht.
 4. De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (tijdens het eerste gesprek zijn deze besproken).
 5. Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt.
- Bij een volgende melding worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek (leerkracht heeft overleg met intern begeleider of intern begeleider en/of directie moet worden betrokken). Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

Stappenplan voor de leerkracht.

Fase 1:

Door een gesprek, de pester bewust maken wat er met het gepeste kind gebeurt, excuses laten verwoorden en aanbieden, bewust maken van wat er gebeurt bij een bepaalde reactie, andere reacties zoeken en oefenen. Eventueel consequentie verbinden aan het gedrag: daarnaast afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen.

In deze fase worden gesprekken altijd vastgelegd in Parnassys en de intern begeleider wordt op de hoogte gebracht.

Leerkracht schat in in hoeverre er ook een gesprek moet worden gevoerd met de groep eventueel kan het lesaanbod m.b.t. sociaal-emotionele ontwikkeling hierop inspelen.

Fase 2:

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken.

In deze fase vindt er ook overleg plaats met de intern begeleider, deze geeft aan wanneer directie te betrekken en wellicht over te gaan tot fase 3.

Fase 3:

Bij aanhoudend pestgedrag vindt er breed overleg plaats met directie +intern begeleider en leerkracht. Vervolgens gaat de directie het gesprek met ouders aan.

Mocht dit geen gedragsverandering te weeg brengen, dan kan ervoor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen binnen de school, een time-out te geven en in extreme gevallen kan een leerling geschorst worden.

Hulp aan het gepeste kind

De begeleiding van het gepeste kind is van groot belang. Het kind is eenzaam en slachtoffer en heeft recht op professionele zorg vanuit de school.

Naast het voorkomen van nieuwe ongewenste ervaringen, staat het verwerken van de ervaringen.

Dit gebeurt door achtereenvolgens:

- Gesprekken met de leerkracht of de intern begeleider.
- Bij het moment van ontwikkelingen is het van belang naast incidentele momenten ook vaste momenten van gesprek in te bouwen waarin het kind gevraagd wordt naar de gewenste vooruitgang. Het doel is tweeledig: zowel het signaleren van nieuwe prikkels als het verwerken van de eerdere ervaringen.
- Schriftelijke verwerking is mogelijk door het kind. Het kind krijgt de beschikking over een “verwerkingsschriftje” dat op elk gekozen moment door het kind kan worden ingevuld in en buiten de reguliere schooltijd om. Het gaat hier om een vertrouwelijk instrument van kind en leerkracht. Het kind krijgt op die manier de gelegenheid de traumatische ervaringen van zich af te schrijven/tekenen.

Cyberpesten

Het woord cyber staat volgens Van Dale (2005) voor 'op internet actief of bestaand'. Cyberpesten is dus op internet actief pesten.

Kenmerken en signalen

Cyberpesten gebeurt via mobiele telefoons, sms-berichten, chatrooms, blogs, website, MSN, social media en e-mail.

Negen van de tien keer gebeurt dit anoniem en doordat het een elektronische weg neemt maakt dit het mogelijk dat cyberpesten zeer snel en direct massaal gebeurt.

Cyberpesten gebeurt vaak anoniem.

Hierdoor is dit lastig te checken in vergelijking met traditioneel pesten. Kenmerkend voor cyberpesten is dat het vrijwel onzichtbaar blijft voor ouders, verzorgers en leerkrachten.

Daarnaast is het vaak zo ernstig omdat de pester en de gepeste niet direct met elkaar in contact staan maar dat zij enkel via de computer zijn verbonden. Hierdoor voelt de pester zich ongeremd en verlegt hij/zij zijn of haar grenzen tot het maximale. De direct zichtbare signalen dat een kind gecyberpest wordt zijn eigenlijk precies hetzelfde als dat van een traditioneel gepest kind. Kenmerkend is dat een kind plotseling, zonder aanwijsbare redenen, de computer of mobiele telefoon niet meer wil gebruiken.

Hoe wordt er gecyberpest?

Fysiek

Beschadigen van de computer door een virus te mailen.

Flaming

Uitschelden via mail, chat, sms of social media.

Outing

Vertrouwelijke informatie ongevraagd online zetten of rond te mailen. Non-verbaal online E-mail of plaatsen van vernederende beelden zonder toestemming. Sociaal online iemand uit een bestaande online groep uitsluiten.

Masquerade

Zich voordoen als iemand anders.

Denigreren

Verspreiden van geruchten over iemand. Haatwebsite Een website opzetten om afkeer voor een bepaald persoon te uiten. Dit kan zowel een website zijn, als een kanaal binnen een bestaande site.

Cyberstalken

Ongevraagd belagen en benaderen van andere mensen.

Hacken

Gegevens stelen of instellingen aanpassen.

Stappenplan bij melding van cyberpesten

In eerste instantie proberen we cyberpesten te voorkomen.

Naast de preventieve stappen zoals genoemd in het protocol, krijgen onze leerlingen ook mediaweerbaarheidstraining.

Helaas is dit geen garantie om cyberpesten te voorkomen.

Wanneer we weten wie de pester is, zullen we het Cyber pesten aan pakken zoals omschreven in het stappenplan (blz. 10).

Het kan voorkomen dat het gaat om een groepsgebeuren, bijvoorbeeld het pesten in een chatgroep.

Mocht dit het geval zijn dan worden bij stap 1 aangevuld met het aan alle ouders berichten dat er digitaal gepest wordt en zij alert moeten zijn.

Echter wanneer we dit niet weten wie de pester is, gaan we uit van de volgende stappen.

Stap 1 De gestuurde berichten waarin pestgedrag uit voorkomt, wordt bewaard.

Stap 2 De afzender wordt wanneer mogelijk geblokkeerd. Als de leerling op een chatroom zit, kun je vaak onbekende mensen blokkeren of een melding maken van ongewenst gedrag.

Stap 3 De leerling/ leerlingen/ ouders krijgen informatie alert te zijn op digitaal pesten en krijgen tips hoe ze gesprekken kunnen opslaan, een print screen kunnen maken, hoe ze berichten kunnen afdrukken of hoe ze een foto moeten maken van het telefoonscherm.

Stap 4 Wanneer niets meer vanuit school mogelijk is, kunnen ouders dan eventueel door worden verwezen. Er zijn diverse contactpunten die ouders kunnen adviseren voor verdere afhandeling buiten school. Ouders kunnen bellen met:

- De onderwijstelefoon: 0800 5010

- De vertrouwensinspectie: 0900 111 3 111 3

Stap 5 In het geval dat een leerling stelselmatig wordt belaagd, is er sprake van Cyberstalken. Ouders kunnen dan aangifte doen bij de politie.

Ook bij cyberpesten geldt dat de begeleiding van het gepeste kind van groot belang is (zie bladzijde 10 van dit protocol).